

jer je ona carevala tijekom cijele opere, reflektori »pratioci« su vrlo često i po dvadesetak sekundi tražili osobe na pozornici, da bismo na kraju ostali upravo osupnuti onom mješavinom plavog i ružičastog svjetla bačenog na operni zbor. Kostimi Ike Skomrlj manje uspješni nego na drugim predstavama spomenute umjetnice. Prijevod Ante Pedišića korektan i na svu sreću bez velikih izmjena u usporedbi s prijašnjim predstavama.

Od solista su upravo briljirali Vladimir Ruždjak i Nada Puttar-Gold. Ruždjak je svojeg Renata pjevao u širokom rasponu svojeg raskošnog glasa, muzikalno i glasovno prebogato. Glavnu ariju je pjevao kao u svojim najboljim danima. Nada Puttar-Gold je svoju Ulicu donijela muzikalno i s lijepim linijama, doradeno u svakom pogledu. Stojan Stojanov je pjevao Riccarda umorno i u potpunoj glasovnoj indispoziciji, vrlo često izvan ritma i s vrlo labilnim intonacijama. Mislio sam da će u ariji u pretposljednjoj slici prestat pjevati. Smrt na kraju opere bilo je obostrano olakšanje. Mila Kirinčić kao Amelija pružila je nekoliko lijepih mjesta (posebno su ugodni bili »kopf« — tonovi i piana), dok je vrlo često manjkalo dramatičke, ali i malo više ritmičke sigurnosti. Nada Sirišćević kao Oscar ponavlja uporno staru praksu pjevanja koloratura po prilici tako da niti jedna pasaja nije bila otpjevana onako kako je skladana. Kao urotnici su nastupili Franjo Petrušanec i Mirko Janjčić, a kao Silvano Tugomir Alaupović.

U jednoj zbrkanoj i nedefiniranoj sezoni jedna zbrkana i nedefinirana predstava koju treba čim prije zaboraviti.

Siniša Hrestak

## Glazbeni život u Rijeci u prvoj polovici 1974/75

Nakon ljetnog razdoblja u kome je glavno glazbeno težište bilo na opernom »Ljetu 74« u Opatiji, redovni glazbeni život u novom godištu počeo je koncertom rujna.

**26. rujna** u dvorani Pomorskog i povijesnog muzeja predstavio se rumunjski mješoviti pjevački zbor »Margana« iz Marge, koje je bio gost zagrebačkog pjevačkog zbora »Ivan Filipović«. Rumunjski pjevači posjetili su Zejane u Istri da upoznaju tamo nekadašnje rumunjske naseljenike, a na povratku su priredili i ovaj koncert u Rijeci. U širokom rasponu, počevši od skladba nastalih na temelju osebnih narodnih popijevaka »doina«, bilo je i nekoliko kraćih popijevaka iz doba narodnog buđenja i nastojanja za ujedinjenjem, te nekoliko masovnih pjesama. Iako je sve bilo prilično dobro primano, »doine« su bila najvrednija ostvarenja na tom koncertu. Ovo simpatično i zanosno veće zborne glazbe simbolički je završilo starim kanonom »Viva la musica«, što je izgledalo kao želja izvođača da u duhu uzajamne suradnje s našim pjevačkim zborom istaknu univerzalnost glazbenog govora.

**17. listopada.** Rijedak je događaj u glazbenom životu Rijeke da dvorana Muzeja bude prepunjena i da se velik broj slušatelja mora vratiti kući jer nema mjesta. Bilo je to »Chopinovo veče« u izvedbi zagrebačke pijanistice Zvezdane Bašić. Etide su ostavile najbolji dojam, dok su druga djela bila različita u dometima. Unatoč tome slušatelji su toplo prihvatili zagrebačku umjetnicu koja je dodala još jedan preludij i jednu etidu.

**24. listopada.** U punoj dvorani Muzeja mladi češki virtuoz na gitari i dobិតnik nekoliko nagrada u domovini i u svijetu, Vladimir Mikulka, održao je dva koncerta: popodne nešto skraćeni, za Muzičku omladinu, a naveče za građanstvo gdje su opet u velikoj većini bili mladi ljudi. »Suita A-dur« Ivana Jelineka i »Suita e-mol« J. S. Bacha bile su primjer vrhunskog interpretiranja i vrhunci večeri. Kroz skladbe Villa-Lobosa, Stefana Raka i Barriosu umjetnik je predstavio

i svoj smisao za moderne harmonije. Skladba pod naslovom »Pjesma i ples« koju je stvorio Augustino Pi-polo dala je na kraju sintetičan pogled na općenite izražajne mogućnosti Vladimira Mikulke. Virtuozni dodatak »Cardaš« Stefana Raka bio je uskličnik na kraju ove divne večeri.

**1. — 2. studenog** održana je u Rijeci konferencija Muzičke omladine Jugoslavije, u hotelskom naselju »Uvala Scott«. U Domu željezničara u Rijeci održan je koncert za učenike Trgovinsko-tekstilnog školskog centra i sudionike konferencije. Mirjana Bohanec i Zlatko Foglar uz pratnju Milivoja Zulića koncertno su izveli Menotijevu operu »Telefon«. Riječki dramski umjetnici dali su premijeru recitala, a riječki pjevački zbor »Jeka Primorja« pod ravnanjem Duška Prašelja izveo je za mlade iz raznih radnih kolektivna koncert s djelima naših zbornih skladatelja. Na kraju su podijeljene zaslužnim članovima značke i povelje Muzičke omladine.

**2. studenog** u dvorani »Nebodera«, privremenom skloništu Narodnog kazališta »Ivan Zajc«, izveden je Gotovčev operni prvijenac opera »Morana«, koja je svoju premijeru doživjela ovog ljeta na otvorenom u Meštrovićevo kašteletu u Splitu, gdje je riječka Opera gostovala u okviru »Splitskog ljeta«.

**7. studenog** u dvorani Muzeja nastupili su Valter Dešpalj, violončelo, i Darko Petrinjak, gitara. Nastup zagrebačkih umjetnika bio je izvjesno osvježenje. U tom je smislu prvo djelo, »Sonata« u e-molu Antonija Vivaldija, djelovala kao daleki odjek razdoblja viole da gamba i lutnje, što je ujedno dočaralo način sviranja u malim starinskim salonima. »IV. suita« u Es-duru za čelo solo J. S. Bacha dala je priliku Valteru Dešpalju da ponovno potvrdi svoje velike izvodilačke odlike. »Međimurska suita« Miroslava Miletića isto je tako bila prilika mladom gitaristu da predstavi svoje solističke domete skladbom koja je u biti satkana od prozračnog tkiva osobito prikladnog za gitaru. Svoje tehničko znanje posebno je iznio u »Preludiju« br. 3 i »Etidi« br. 7 Heitora Ville-Lobosa. »Sonata« u a-molu Franza Schuberta poznata po podnaslovu »Arpeggione«, kao pokušaj da se izvede u ovom sastavu bila je svakako zanimljiva. »Varijacije na jednoj žici« na Rossinijevu temu, poznato bravurozno djelo Nicola Paganinija bio je izvanredno blještav završetak ovog koncerta, što je u dvorani punoj većinom mladih ljudi proizvelo povišenu temperaturu i iznudilo dodatak skladbom »Andalusa« Enrica Granadosa.

**13. — 17. studenog** u Opatiji se održavala XI. jugoslavenska muzička tribina. Kako je prigodom otvorenja prof. Branimir Sakač naglasio, ova je tribina bila »pravi velesajam glazbe« na kojoj je kao i na svakom sajmu izbor robe odnosno skladba bio prilično raznolik i mogao je zadovoljiti razne ukuse. Izvedbe su bile na najvišem profesionalnom stupnju što je slušateljima davalo čistu sliku našeg suvremenog stvaralaštva bez obzira na opredjeljenja.

**16. studenog.** Verdijeva opera »Krakuljni ples« koja je s uspjehom izvedena ljetos na otvorenoj pozornici u Opatiji, u novim prilikama za dvoranu »Neboder« cjelokupna je postava bila zgusnuta na mali prostor uz minimalne elemente za dočaravanje pojedinih slika. Na reprizi 2. prosinca gostovala je kao Amelija Ljiljana Molnar-Talajić i svojim poznatim umjetničkim kvalitetama i uz posebno raspoloženje uvjetovala je jedno izuzetno operno veče nakon također uspjele premijere.

**26. studenog.** Narodno kazalište »Ivan Zajc« priredilo je simfonijski koncert povodom Dana Republike na kome je nastupila gošća iz Splita, pjevačica iz Amerike, sada naša državljanka Cynthia Hansell-Bakić, članica splitske Opere, a dirigirao je Duško Prašelj.

**9. 11. i 12. prosinca** održani su u Rijeci »Dani hrvatske glazbe«. Dani hrvatske glazbe, što se već pet godina održavaju u Zagrebu i po pojedinim gradovima u Hrvatskoj, prvi put su održani u Rijeci. Nastojanjem

Društva hrvatskih skladatelja u Zagrebu Koncertnog ureda u Rijeci za Dane hrvatske glazbe izabrane su tri priredbe: »Stara i nova glazba«, »Gudački kvartet« i »Riječki skladatelji«. U prvom je koncertu istaknut odnos starog i novog, djelima Franje Bosanca i Andrije Motovunjanina iz XVI. st. u prvom dijelu, i skladbama Anđelka Klobučara, Adalberta Markovića, Miroslava Miletića i Dubravka Detonija u drugom dijelu koncerta. Drugi je koncert kao panorama našeg komornog stvaralaštva vrste gudačkog kvarteta predstava djela Ivana Mane Jarnovića, Ivana Zajca, Branimira Sakača, Nikše Njirića, Zlatka Pibernika, A. Markovića i D. Detonija. Treći koncert bio je izbor stvaralaštva riječkih skladatelja od XVII. st. na čelu s znamenitim baroknim majstorom Vinkom Jelićem Riječaniinom, nastavljaajući na Ivana Zajca, Ivana Matetića Ronjgova, Nedjeljka Karabaića, Vjekoslava Gržinića, Josipa Brbonića, Josipa Kaplana i Duška Prašelj.

**14. prosinca** Hrvatsko glazbeno društvo »Zvijezda Danica« u Kraljevici, koje pod tim imenom djeluje već punih 80 godina imalo je u velikoj dvorani hotelskog naselja »Uvala Scott« proslavu te svoje slavne obljetnice. Na proslavi su osim svečara sudjelovali i gosti: pjevačka društva »Ante Kamenar« iz Grobnika pod ravnanjem Milana Čutića, »Fratellanza« pod ravnanjem Dušana Marčelje i »Jeka Primorja« pod ravnanjem Duška Prašelja, oba društva iz Rijeke. Svečanost je otvorena pozdravnom pjesmom »Poputnica Zvijezdi Danici« na riječi Augusta Harambašića, koju je ovom pjevačkom zboru 1911. posvetio Ivan Zajc. Iza pozdravnog govora predsjednika društva slijedio je povijesni prikaz jednog od najstarijih glazbenih društava koje danas broji oko 120 članova, od čega je oko 70 pjevača i 20 glazbenika uz podupirajuće članove. U prikazu je spomenuta i osvježena uspomena na prve zborovode Ivana Jakovčića Hijacintova i Ivana Jakovčića Antonova koji su svojim stručnim znanjem stvorili jezgru i razvijali glazbenu djelatnost, uz Branka Medanića, nekadašnjeg člana »Zvijezde Danice« a kasnije opernog pjevača u Narodnom kazalištu »Ivan Zajc«, preko niza drugih do dr. Vinka Kalačića, jednog od posljednjih zborovođa prije sadašnjeg Davorina Hauptfelda, pod čijim je vodstvom zbor na zamjernoj visini. Poslije predaje diploma i priznanja zaslužnim članovima priređen je koncert.

Između dva rata zbor hrvatskog glazbenog društva »Zvijezda Danica« posebno gaji duhovnu glazbu na staroslavenskom jeziku, uz pratnju orgulja. U vezi s tim »Staroslavenska misa« Kamila Kolba praktički je postala obavezna i omiljena pri svečanim blagdanima u crkvi. U navedenom razdoblju tridesetih godina za vrijeme ljetnih mjeseci često su boravili u Kraljevici ugledni orguljaši prof. Franjo Dugan, Čedomil Dugan, Viktor Šafranek i dr., te su duhovnim koncertima s

osobitim naglaskom na preludije J. S. Bacha neposredno poticali članove zbora da zavole duhovnu glazbu.

Iza smrti zborovođe i orguljaša Ivana Jakovčića Antonova (1962.), uspješno obavlja crkveno pjevanje domaći orguljaš Stanko Gudac Rokov.

S obzirom na opću glazbenu djelatnost hrvatskog glazbenog društva »Zvijezda Danica« i njegovu neprekinutost ovo je očit primjer kako radio i televizija u ovom slučaju nisu negativno djelovali, jer su se ljudi zasitili slušanje glazbe isključivo iz »kutija« želeći da sami sudjeluju u glazbenom stvaralaštvu, za što je — kako je to u zdravici naglasio Duško Prašelj — najbolji primjer ova značajna obljetnica.

**16. prosinca.** Narodno kazalište »Ivan Zajc« u okviru svojih simfonijskih koncerata pod naslovom »Mladi Riječani muziciraju« predstavilo je solisticu Ninu Kraljić-Kovačić i dirigenta Petra Škerjanca.

(Izvedena djela: predigra Mozartovoj operi »Don Juan«, »Koncert za glasovir i orkestar« g-mol, op. 25. Feliksa Mendelssohna Bartholdyja, i Beethovenova III. Simfonija »Eroica«).

**5. siječnja 1975.** održana je u kazalištu baletna predstava »Vragolasta djevojka« u kojoj su ovog puta sudjelovala tri gosta iz Zagreba, (Vesna Butorac, Stefan Furijan i Miljenko Vikić), što je nakon duljeg vremena djelovalo kao osobito uspješno osvježenje.

**11. siječnja.** Nakon stanke od nekoliko godina Opera Narodnog kazališta »Ivan Zajc« stavila je na repertoar jednu od najljepših Puccinijevih opera »La Bohème«. Pod ravnanjem Davorina Hauptfelda uz riječke umjetnike nastupila su i dva zagrebačka gosta.

**16. siječnja.** Ako se za jedan koncert može reći da je bio osebujan doživljaj, onda je to svakako bio solistički koncert na kome se predstavio španjolski gitarist Paco Carbonell. Paco Carbonell predstavio je prvenstveno španjolske majstore, počevši od dalekog razdoblja lutnje do suvremenog gitarističkog izraza (Mudarra, Narvaez, Roncalli, Sanz, Bach, De Falla, Pipó, Asencio, Turina i u dodatku 1. dijela Albeniz, Debussy, Cabezon, Scarlatti, De Falla, Garcia Lorca, Tarrega i kao dodatak »Asturiana« Albeniza). Oduševljenje mladih ljudi koji su bili u većini potvrdilo je uspjeh koncerta i otkrilo nove koncertne slušatelje na koje treba ozbiljno računati.

**20. siječnja.** Na simfonijskom koncertu orkestra Narodnog kazališta »Ivan Zajc«, na kome su bila predstavljena djela Franz Schuberta, nastupio je solist na violončelu Srećko Prašelj iz Zagreba, a dirigerao je Duško Prašelj.

V. F.

### Obavijest pretplatnicima

Našim cijenjenim pretplatnicima dužni smo saopćiti jednu nepopularnu obavijest. Naime zbog osjetno povećanih troškova tiskanja i nabavke papira prisiljeni smo povisiti pretplatu za 1975. g. Sv. Cecilije na 90 Nd. Na to smo prisiljeni jer se naš časopis uzdržava isključivo od svojih pretplatnika (a njih je žalost premalo) i ne prima nikakve druge pomoći. Sigurni smo da ćete nas razumjeti, pružiti svoju pomoć i dalje ostati naši vjerni pretplatnici.

Uprava i uredništvo

### Franjo Dugan: Skladbe za orgulje

Naš časopis »Sv. Cecilija« izdao je prije rata Skladbe za orgulje našeg poznatog majstora orgulja Franje Dugana. Uredništvo »Sv. Cecilije« posjeduje još manji dio tog izdanja pa ga preporuča orguljašima i ljubiteljima »kraljičice instrumenata«. Cijena 20 Nd. Naručuje se kod: Institut za crkvenu glazbu Uredništvo »Sv. Cecilije«, Kaptol 29, 41000 Zagreb